

**UCHWAŁA NR LIII/347/2018
RADY MIEJSKIEJ W DOBRYM MIEŚCIE**

z dnia 22 lutego 2018 r.

**w sprawie zatwierdzenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2018 – 2022 dla Gminy Dobre Miasto”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1857, z późn. zm.), art 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1390 z późn.zm.), art.4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. z 2016 r., poz. 487, z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. , poz. 1769, z późn. zm.), **Rada Miejska w Dobrym Mieście uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2012 dla Gminy Dobre Miasto”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrego Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Joachim Zawacki

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Dobre Miasto
na lata 2018 – 2022**

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Definicja przemocy w rodzinie	4
3. Kryteria i rodzaje przemocy	5
4. Charakterystyka gminy Dobre Miasto.....	6
5. Skala i diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Dobre Miasto	6
6. Realizacja Programu.....	8
7. Adresaci Programu.....	11
8. Podmioty świadczące pomoc na terenie gminy Dobre Miasto.....	11
9. Źródła finansowania.....	12
10. Monitoring i ewaluacja	12
11. Realizacja Programu.....	13

1. Wprowadzenie

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych generujących patologie, w tym między innymi przemoc domową. Problem przemocy w rodzinie od wielu lat nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. Początkowo problem ten był bagatelizowany. Wiele osób nie zdawało sobie sprawy, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem i wpływa destrukcyjnie nie tylko na ofiarę przemocy, ale również na całą rodzinę i społeczeństwo, w związku z tym władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania, mające na celu zapobieganie przemocy w rodzinie oraz łagodzenie skutków tego zjawiska.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz.1390 z późn.zm.) jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Dobre Miasto są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochronę ofiar w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy, a także działania podejmowane wobec sprawców. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.)

Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzwiskiem i demoralizacją;

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 487),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. , poz. 1769, z późn. zm.)
- Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2022
- Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w woj. Warmińsko – Mazurskim na lata 2015-2020.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Dobre Miasto na lata 2018 – 2022 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2013 – 2017. Niniejszy Program przedstawia spektrum działań wobec problemu przemocy domowej i tworzy ramy zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dobre Miasto, jednakże należy zaznaczyć, iż jego skuteczność zależy od zaangażowania poszczególnych instytucji i organizacji w działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobre Miasto na lata 2016 - 2020,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i
- Przeciwdziałania Narkomanii.

5. Definicja Przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie - zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażając te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną,

wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Aby skutecznie zwalczać przemoc w rodzinie, niezbędne jest zrozumienie jej genezy, znajomość form, jakie przybiera, a także wpływu wywieranego przez przemoc, nie tylko na życie ofiar jej doświadczających, ale również dzieci, będących jej świadkami oraz całego społeczeństwa. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw. Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu

3. KRYTERIA I RODZAJE PRZEMOCY

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie to:

Intencjonalność – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie, zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu;

Dysproporcja sił – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;

Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;

Powodowanie cierpienia i szkód – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej **ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.**
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.

3. **Przemoc seksualna**- to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych **zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności**.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** - to zjawisko społeczne odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Będzie to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej. Zaniedbanie nie wiąże się z użyciem siły fizycznej, jednak może powodować poważne szkody psychiczne oraz uszczerbek na zdrowiu.

4. Charakterystyka Gminy Dobre Miasto

Gmina Dobre Miasto wg stanu na dzień 31.12.2017r. liczy 15887 mieszkańców, w tym w mieście 10180, na wsi 5707. Na terenie gminy zamieszkuje 8135 kobiet i 7752 mężczyzn. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 2948, produkcyjnym 9824, poprodukcyjnym 3115.

Jednostką realizującą zadania gminy wynikające z ustawy o pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Dobre Miasto. MOPS prowadzi ponadto działalność na podstawie m.in. ustawy o zatrudnieniu socjalnym, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o dodatkach mieszkaniowych, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także organizuje prace społecznie użyteczne w gminie. Celem MOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Służyć temu mają przede wszystkim działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

5. Skala i diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Gminie Dobre Miasto.

Tabela 1. Liczba „Niebieskich Kart”

	2015	2016	2017
Liczba założonych „Niebieskich Kart” w Gminie Dobre Miasto	65	102	57
Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	65	93	18
Liczba dzieci w rodzinach doznających przemocy	54	50	52
Liczba założonych Niebieskich Kart w Polsce	75495	73531	75662

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrym Mieście

Zespół Interdyscyplinarny składa się z 11 osób powołanych Zarządzeniem Burmistrza Dobrego Miasta w dniu 26 kwietnia 2017r. Kadencja Zespołu trwa 2 lata. W skład Zespołu powołano: 2 przedstawicieli MOPS, przedstawiciela organizacji pozarządowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Szkoły Podstawowej, przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Powiatowej

Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, pielęgniarkę środowiskową, lekarza i pracownika Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście.

Do prac Grup Roboczych są także powoływani pracownicy socjalni, dzielnicowi Komisariatu Policji, pedagodzy szkolni i nauczyciele.

Analizując dane udostępnione przez Ośrodek można zaobserwować znaczny wzrost w liczby założonych „Niebieskich Kart” w roku 2016. Nie wynika to jednak z większej ilości przypadków stosowania przemocy w rodzinie, a z wytycznych wydanych przez Komendę Miejską Policji w Olsztynie.

Skala zjawiska w gminie nie jest niepokojąca, jednak należy podejmować odpowiednie działania prewencyjne celem uniknięcia ewentualnych problemów oraz takich wyników, jakie wyszły podczas badania przeprowadzonego na zlecenie MSWiA: „Powody dla których, osoby będące świadkami przemocy domowej nie zgłosiły tego faktu były różne. 21% ankietowanych stwierdziło, że problemy rodzinne należy rozwiązywać w domu, a 20%, że zgłoszenie i tak nic by nie dało. Co ósmy respondent stwierdził, że nie była to jego sprawa, a 8 % obawiało się formalności.

Mity oraz niechęć do zwracania się, o których była mowa powyżej wynikają w dużej mierze z niedostatku kampanii oraz działań ukierunkowanych na uświadomienie społeczeństwa na temat przemocy – jej pierwszych oznak, skutków i konsekwencji.

Głównym narzędziem przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieska Karta”, która została uregulowana rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury Niebieska Karta oraz wzorów formularzy. Zespół Interdyscyplinarny w swoich działaniach ukierunkowany jest na budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie działających na terenie gminy. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego polega na wymianie informacji, opracowaniu diagnozy potrzeb mieszkańców oraz zaplanowaniu odpowiednich działań w celu przywracania zdolności do samodzielnego funkcjonowania i zapewnienia elementarnego bezpieczeństwa i łagodzenia występujących objawów sytuacji kryzysowych. Niezbędnymi elementami determinującymi powodzenie podjętych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar jest powszechna edukacja społeczna, informacja i poradnictwo. Przemoc w rodzinie bardzo często pojawia się w rodzinach, w których występuje również zjawisko uzależnienia. Najczęściej występującym uzależnieniem jest alkoholizm. Alkohol zajmuje szczególne miejsce wśród substancji spożywanych przez człowieka. Jego nadmierne spożywanie wiąże się z ryzykiem wystąpienia szkód zdrowotnych, zarówno somatycznych, jak i psychologicznych. Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Dane Światowej Organizacji Zdrowia wskazują, że konsumpcja alkoholu w Regionie Europejskim jest najwyższa w porównaniu z innymi regionami świata W Polsce nadużywa alkoholu około 16% społeczeństwa. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udostępniając statystyki dotyczące średniego spożycia napojów alkoholu zanotowała, że na jednego mieszkańca Polski w 2014 roku przypadało 12,5 litra czystego alkoholu, czyli dwukrotnie więcej niż światowa

średnia (6,2 litra). Mężczyźni piją średnio 3,5-krotnie więcej niż kobiety. Odsetek abstynentów z kolei pozostaje na średnio niezmiennym poziomie.

Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy i Powiatu świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrym Mieście,
4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Olsztynie,
5. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Olsztynie,
6. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście,
7. Komisariat Policji w Dobrym Mieście,
8. Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe gminy Dobre Miasto.

6. REALIZACJA PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy.

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony jej ofiarom, skuteczne oddziaływanie na jej sprawców oraz podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy, edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań oraz postaw.

I. Cel strategiczny			
Działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie			
Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły	Cały okres realizacji Programu	- liczba materiałów informacyjnych mówiących o przyczynach i skutkach przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy rodzinie przeżywającej kryzys, - liczba osób, które stwierdzą, że w wyniku uczestnictwa w poszczególnych działaniach poprawiła się ich wiedza na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyny i skutków przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły	Cały okres realizacji Programu	- liczba ankiet i wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami gminy i specjalistami pracującymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba artykułów/programów o tematyce przemocy i jej przeciwdziałaniu w lokalnych mediach, - liczba osób/rodzin objętych poradnictwem rodzinnym, - liczba zrealizowanych programów profilaktycznych przeprowadzanych w szkołach i liczba uczniów nimi objętych.
Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat instytucji udzielających pomocy.	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły	Cały okres realizacji Programu	- liczba ankiet i wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami gminy i specjalistami pracującymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba artykułów/programów o tematyce przemocy i jej przeciwdziałaniu w lokalnych mediach. - liczba spotkań warsztatów dla rodziców

II. Cel strategiczny

Działania edukacyjno-korekcyjne kierowane do osób stosujących przemoc

Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Usprawnienie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie - stosowanie procedury „Niebieskich Kart”, - przeprowadzanie wspólnych interwencji służb w środowisku osób uwikłanych w przemoc	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły	Cały okres realizacji Programu	- stosowanie procedury „Niebieskich Kart”, - przeprowadzanie wspólnych interwencji służb w środowisku osób uwikłanych w przemoc
Kierowanie w miarę możliwości do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły, PCPR	Cały okres realizacji Programu	Współpraca z jednostkami realizującymi programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc wobec bliskich oraz kierowanie na nie w miarę możliwości sprawców przemocy z terenu gminy Dobre Miasto.

III. Cel strategiczny

Działania w stosunku do osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie

Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Badanie zasobów oraz potrzeb w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, szkoły, Policja	Cały okres realizacji Programu	- baza zasobów instytucjonalnych, - katalogi potrzeb, - raporty ewaluacyjne
Zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	MOPS, PCPR Policja, Z.I. GKRPA, oświata, ochrona zdrowia	Cały okres realizacji Programu	liczba placówek udzielająca wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, - liczba ulotek, plakatów, informacji medialnych informujących o podmiotach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, - liczba osób, które stwierdziły, że w wyniku uzyskanej pomocy poprawie uległa ich sytuacja życiowa.
Prowadzenie działań terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	MOPS, PCPR Policja, Z.I. GKRPA, oświata, ochrona zdrowia	Cały okres realizacji Programu	liczba świadczonych porad (medyczne, prawne, psychologiczne, rodzinne, zawodowe), - liczba wypełnionych Niebieskich Kart, - liczba wspólnych interwencji służb.
Działania zmierzające do zmotywowania społeczności lokalnych do włączenia się w system monitorowania zjawisk związanych z przemocą	MOPS, Policja, społeczność lokalna	Cały okres realizacji Programu	liczba opracowanych procedur.

IV. Cel strategiczny

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego (wewnętrznego i zewnętrznego), których celem jest podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie umiejętności osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc oraz osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata, ochrona zdrowia	Cały okres realizacji Programu	- liczba zrealizowanych szkoleń dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie (nauczycieli, wychowawców, opiekunów pedagogów, psychologów, pracowników instytucji pomocy społecznej oraz służby zdrowia, organizacji pozarządowych, przedstawicieli innych instytucji, stowarzyszeń i związków wyznaniowych), - liczba osób uczestniczących w szkoleniach,

			- liczba osób podnoszących kwalifikacje (podniesienie poziomu wykształcenia, zdobycie dodatkowych kwalifikacji, uprawnień) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub prowadzenia terapii ze wszystkimi stronami konfliktu.
Zapewnienie możliwości podnoszenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata, ochrona zdrowia	Cały okres realizacji Programu	- liczba zrealizowanych szkoleń dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie (nauczycieli, wychowawców, opiekunów pedagogów, psychologów), - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, - liczba osób podnoszących kwalifikacje (podniesienie poziomu wykształcenia, zdobycie dodatkowych kwalifikacji, uprawnień) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Poprawa sprawności i jakości świadczonych usług w zakresie przemocy w rodzinie przez instytucje do tego zobowiązane i uprawnione	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata,	Cały okres realizacji Programu	- liczba zrealizowanych projektów, działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba instytucji współpracujących ze sobą

7. ADRESACI PROGRAMU

Beneficjentami Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą:

- społeczność lokalna,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym:
- dzieci,
- współmałżonkowie lub partnerzy,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby zagrożone występowaniem przemocy w rodzinie (z tzw. grupy podwyższonego ryzyka),
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- instytucje oraz osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. pracownicy socjalni, kuratorzy zawodowi, policjanci, pracownicy placówek wsparcia dziennego, nauczyciele, pedagodzy, psychologodzy, pracownicy służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

8. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE POMOC NA TERENIE GMINY DOBRE MIASTO

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany będzie poprzez współpracę z organizacjami oraz instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy.

Do głównych zasobów ludzkich należą specjaliści zatrudnieni w instytucjach oraz jednostkach zajmujących się problematyką przemocy. Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Dobre Miasto to przede wszystkim:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policja,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W celu poniesienia efektywności działań pomocowych Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje na co dzień z Sądem Rejonowym w Olsztynie, Prokuraturą Rejonową Olsztyn - Północ, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Powiatowym Urzędem Pracy w Olsztynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Olsztynie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatem Policji w Dobrym Mieście, z pedagogami szkół, z przedstawicielami stowarzyszeń, z lekarzami rodzinnymi, a także z radnymi i sołtysami z terenu gminy oraz organizacjami pozarządowymi.

Współdziałanie wspomnianych organizacji i instytucji powinno oscylować wokół kształtowania prawidłowych postaw u dzieci oraz ich rodziców, wspierania rodzin z dysfunkcjami oraz organizację różnych form spędzania wspólnie czasu po to, by wpływać pozytywnie na relacje między domownikami oraz poprawiać ewentualne nieścisłości. Zadania Programu będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w latach 2018 – 2022.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Dobre Miasto na lata 2018 – 2022 odbywa się w oparciu o następujące środki finansowe:

- budżet gminy Dobre Miasto,
- budżet samorządu województwa,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowania zadań własnych,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Roczne plany finansowe powinny uwzględniać poszczególne działania Programu tak, by dostosowywać możliwości finansowe do predyspozycji gminy oraz ustalonych działań.

10. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Dla zbadania efektów programu, w trakcie jego realizacji oraz po jego zakończeniu przeprowadzona zostanie ewaluacja pod kątem następujących kryteriów:

- adekwatności – stopień dostosowania programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte,
- użyteczności – stopień przydatności programu dla odbiorców,
- skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów,
- efektywności – sprawność działań podejmowanych w toku realizacji programu,
- oddziaływania – stopień, w jakim korzyści odniesione przez uczestników programu miały szerszy wpływ na ich otoczenie,
- trwałości – stopień, w jakim korzyści odniesione przez uczestników programu miały szerszy wpływ na ich otoczenie.

11. Realizacja programu

- 1) Realizacja działań ujętych w programie, w znacznej części będzie uzależniona od wielkości środków finansowych zaplanowanych w corocznym budżecie gminy.
- 2) Realizację Programu powierza się Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście.

Opracował: Józef Grygianiec – Gminny Koordynator ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.